

почуття єдності з рідним народом та бажання зберігати і примножувати національні традиції [5].

Вважаємо, що ознайомлення з традиціями українського народу сприяє розумінню молодшими школярами національної багатогранності та духовного багатства народу України.

Отже, інтеграція національних традицій в освітній процес НУШ є важливим шляхом формування національної ідентичності молодших школярів, виховання свідомих громадян України, які шанують культуру та історію українського народу.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL: <https://surl.li/wwgdec>
2. Книжково-ілюстративні виставки. Педагогічний фаховий коледж КУБГ. URL: <https://pedcollege.kiev.ua/>
3. Коваленко О. М. Традиції українського народу як засіб формування патріотизму у молодших школярів. *Рідна школа*. 2020. № 5. С. 30-34.
4. Коноваленко С. О. Національно-патріотичне виховання в початковій школі: методичні рекомендації. Харків: Основа, 2017. 112 с.
5. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/#google_vignette.

РОЛЬ ПЕДАГОГІВ ТА БАТЬКІВ У ФОРМУВАННІ ГЕНДЕРНОЇ ЧУТЛИВОСТІ В ДІТЕЙ

Оленська Єлизавета, здобувачка ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: Мачинська Н.І., професорка, докторка педагогічних наук

Львівський національний університет імені Івана Франка

У сучасному суспільстві ми все частіше стикаємося з необхідністю формування в дітей гендерної компетенції, яка проявляється в розумінні гендерних ролей, дотриманні гендерної рівності. Проблематика гендерного виховання є важливою складовою освітнього процесу. У статті «Формування

гендерної компетентності здобувачів освіти: погляд на проблему» О. Бялик висловлює думку про важливість закладу освіти в процесі гендерного виховання: «Одним із важливих соціальних інститутів, який здійснює виховний вплив на особистість, що формується, є заклад освіти, де закладаються погляди на світ і ціннісні орієнтації підростаючих поколінь, накопичується досвід спілкування та взаємодії, формується особистий світогляд і саме в цей період важливого значення набуває формування навичок толерантної поведінки здобувачів освіти» [1, 474].

Хоча школа відіграє значну роль у формуванні гендерно-нейтральних переконань дітей, шляхом впровадження гендерно-нейтрального виховання, все ж більш вагомою складовою є батьківське виховання. Перш за все це пов'язано з тим, що батьки для дітей є безумовним авторитетом. Саме батьківські принципи поділяють діти в першу чергу. Важливим є і те, що саме вдома діти спостерігають перші моделі поведінки в процесі спілкування з батьками. Від цих поведінкових моделей діти будуть відштовхуватися в майбутньому, адже сприймають їх як єдині можливі.

Учитель може багато розповідати про гендерні стереотипи, та чому це погано, створити довірливе та безпечне середовище, пояснювати дітям, що вибір їхньої майбутньої професії залежить перш за все від їх умінь та інтересів тощо. Але якщо дома дитина щоденно стикається з гендерними стереотипами, це може викликати певні конфлікти. По-перше, внутрішній конфлікт, адже дитині молодшого шкільного віку важко осмислити той факт, що середовище в якому вона росла, звички, яких набула від батьків, можуть бути хибними. По-друге, може виникнути конфлікт між батьками та педагогом, до якого вчитель має бути готовим. Наприклад, згідно принципів гендерно-нейтрального виховання від статі дитини не залежить те, якими іграшками вона може гратися, але вдома батьки вчили сина, що він не може гратися ляльками сестри, оскільки він хлопчик і має гратися машинками.

У посібнику, створеному ГО «Центр гендерної культури» у співпраці з ЮНІСЕФ, було запропоновано наступні складники проявлення гендерної

діяльності: «У діяльності вчительства гендерна компетентність проявляється в дев'яти основних складниках:

- підтримка індивідуальності дитини як здатність сприймати унікальність дитини та сприяти її розвитку незалежно від поширених гендерних стереотипів;

- використання гендерночутливої комунікації, що визначає здатність вчительства передавати інформацію вербально й невербально, у такий спосіб, що підтримує рівність;

- розробка та проведення гендерночутливих уроків: добір навчального матеріалу, вправ, завдань, що сприяють формуванню гендерної рівності та висвітлюють роль та внесок жінок у розвиток суспільства;

- розробка та проведення гендерночутливих позакласних заходів;

- оцінювання та зворотний зв'язок без гендерних стереотипів: об'єктивне оцінювання навчальних досягнень учнівства без гендерних стереотипів;

- розпізнавання гендерно зумовленого та домашнього насильства — здатність розпізнавати та реагувати на прояви гендерно зумовленого й домашнього насильства щодо учнів і учениць;

- розпізнавання булінгу: запобігання проявам булінгу в учнівському середовищі та своєчасне реагування на нього;

- підтримка кооперації й ненасильницького спілкування — спроможність налагоджувати та підтримувати співпрацю й ненасильницьке спілкування між дітьми, зокрема між дівчатами та хлопцями;

- популяризація батьківства без гендерних стереотипів — здатність демонструвати позитивний вплив батьківства без гендерних стереотипів на життя дітей» [2, 10-12].

Цих правил неодмінно потрібно дотримуватися вчителю, а також популяризувати їх батькам. Наприклад, шляхом індивідуальних бесід,

батьківських зборів, тренінгів тощо. Саме так батьки та педагоги зможуть працювати в тандемі на користь учнів.

Виходячи з цього, ми розуміємо, що співпраця батьків та педагогів у питанні гендерного виховання є критично важливою. Обидві сторони мають створити для дитини безпечне середовище, щоб дитина довіряла як батькам, так і вчителям.

Список використаних джерел:

1. Бялик О.В. Формування гендерної компетентності здобувачів освіти: погляд на проблему. *Техніка і наука сьогодні*. 2024. № 12 (40). С. 472-481.
2. Гендерна компетентність вчительства. 2024. URL: <https://surli.cc/dyvmdp>

ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ІДЕЙ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Терещенко Ірина, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Кіт Г. Г., кандидатка педагогічних наук, доцентка

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

Сучасні молодші школярі вирізняються високою пізнавальною активністю та природною цікавістю до навколишнього світу, що створює сприятливі умови для впровадження інноваційних ідей народної педагогіки. Прагнення учнів до знань, здатність ставити запитання, міркувати логічно та знаходити шляхи вирішення життєвих і освітніх завдань дозволяє ефективно інтегрувати народознавчі елементи в освітній процес. Завдяки цьому, учні початкової ланки не тільки опановують зміст шкільних предметів, а й формують світогляд на основі цінностей української культури, звичаїв і традицій.

Однак, щоб забезпечити повноцінне засвоєння навчального матеріалу, необхідно створити належні умови, зокрема, із використання можливостей, які відкриває перед учителем народна педагогіка. Г. Кіт та Г. Тарасенко наголошують: «Маючи у своєму арсеналі такий могутній феномен, як народна